

Monitoringa darbs dabaszinātajā pratībā 3. klasei 2025./2026. m.g. vērtēšanas kritēriji

1. uzdevums. (2 punkti)

Apvelc pareizo atbildi!

1.1. Kura ir dabiska ūdenstilpe?

- A** Baseins
- B** Ūdenskrātuve
- C** Ezers
- D** Kanāls

1.1. uzdevuma punktu vērtēšanas shēma		
Punkti	Kritērijs	Piemērs
0	Nav atzīmēta atbilde vai atzīmēta neatbilstoša atbilde.	A, B vai D
1	Atzīmēta pareizā atbilde.	C
Kopā: 1		

1.2. Kādam nolūkam dabaszinībās izmanto lupu?

- A** Lai samazinātu attēlu
- B** Lai palielinātu attēlu
- C** Lai apgaismotu attēlu
- D** Lai attālinātu attēlu

1.2. uzdevuma punktu vērtēšanas shēma		
Punkti	Kritērijs	Piemērs
0	Nav atzīmēta atbilde vai atzīmēta neatbilstoša atbilde.	A, C, D
1	Atzīmēta pareizā atbilde.	B
Kopā: 1		

2. uzdevums. (4 punkti)

Apskati attēlu!

Tu atrodies vietā, kas apzīmēta ar $\oplus$ un skaties uz ciematu.

2.1. Uzraksti vienu objektu, kas atrodas no ciemata uz dienvidiem!

2.1. uzdevuma punktu vērtēšanas shēma		
Punkti	Kritērijs	Piemērs
0	Nav atbildes vai kļūdaini noteikts objekts atbilstoši norādītajām debespusēm.	Gārnis, šūpoles, mežs.
1	Noteikts objekts atbilstoši debespusēm (dzīvs organisms).	Pīle, ūdenszāles.
2	Noteikts ģeogrāfisks objekts (nedzīvs) atbilstoši debespusēm.	Dīķis / ezers.
Kopā: 2		

2.2. Uz ziemeļiem no ciemata atrodas jauktu koku mežs. Uzraksti divus piemērus, kādi dzīvnieki, augi vai citas dzīvas būtnes varētu būt sastopamas šajā mežā!

2.2. uzdevuma punktu vērtēšanas shēma		
Punkti	Kritērijs	Piemērs
0	Nav atbildes vai uzrakstīti neatbilstoši organismi.	Dzērve, zivju gārnis.
1	Uzrakstīts viens atbilstošs organisms.	Viens no šiem: priede, egle, bērzs, baravika, lapsa, vilks...
2	Uzrakstīti divi vai vairāk atbilstoši organismi.	Divi no šiem: priede, egle, bērzs, baravika, lapsa, vilks...
Kopā: 2		

3. uzdevums. (2 punkti)

Skaidro, kā peldplēve starp pēdu pirkstiem un spalvas uz ķermeņa mežapīlēm palīdz dzīvot ezerā!

3. uzdevuma punktu vērtēšanas shēma		
Punkti	Kritērijs	Piemērs
0	Nav atbildes vai aprakstīts mežapīles izskats vai cita informācija.	Mežapīle peld ūdenī. Mežapīlei ir pleznas. Pīle māca citām pīlēm peldēt.
1	Uzrakstīts viena pielāgojuma pamatojums, kā mežapīle ir pielāgojusies konkrētai videi.	Mežapīlei ir peldplēve starp pirkstiem, lai labāk varētu peldēt.
2	Uzrakstīts pamatojums par katru pielāgojumu, kā mežapīle ir pielāgojusies konkrētai videi.	Mežapīlei ir peldplēve starp pirkstiem (ir plezna), lai peldētu. Spalvas palīdz saglabāt siltumu.
Kopā: 2		

4. uzdevums. (1 punkts)

Sakārto dotos organismus barības ķēdē! Dotie organismi: zivju gārnis, ūdensaugs, rauda.

_____ → _____ → _____

4. uzdevuma punktu vērtēšanas shēma		
Punkti	Kritērijs	Piemērs
0	Barības ķēde nav izveidota vai tā izveidota nepareizi.	Rauda → ūdensaugs → zivju gārnis. Vai citādi nepareizi.
1	Izveidota korekta barības ķēde no dotajiem organismiem.	Ūdensaugs → rauda → zivju gārnis.
Kopā: 1		

5. uzdevums. (3 punkti)

Nosaki dzīvības procesam atbilstošu piemēru, uz līnijas uzrakstot attiecīgo burtu! (Viena atbilde ir lieka.)

0. Elpošana	A Cilvēks elpo ar plaušām.	1. Vairošanās	B Kaķis nobīstas no skaļa trokšņa un aizbēg.
2. Kustība	C Ozolam izveidojas zīles, no tām izaug jauni ozoli.	3. Reaģēšana uz	D Tauriņš pārlido no viena zieda uz citu. kairinājumu
			E Ezera varde apēd vaboli.

Atbildes piemērs: 0. – A Atbildes: 1. – _____; 2. – _____; 3. – _____.

5. uzdevuma punktu vērtēšanas shēma		
Punkti	Kritērijs	Piemērs
0	Neviens dzīvības procesa nosaukums nav pareizi savietots ar piemēru, vai uzdevums nav izpildīts.	
1	Pareizi savietots viens dzīvības procesa nosaukums ar piemēru.	1. – C vai 2. – B, vai 3. – D.
2	Pareizi savietoti divi dzīvības procesu nosaukumi ar piemēriem.	1. – C un 2. – D vai 1. – C un 3. – B, vai 1. – D un 3. – B.
3	Pareizi savietoti visi dzīvības procesu nosaukumi ar atbilstošiem piemēriem.	1. – C, 2. – D, 3. – B.
Kopā: 3		

6. uzdevums. (2 punkti)

Izpēti tabulu un atzīmē ar “X”, kurus jautājumus var pārbaudīt ar eksperimentu un kurus – ne!

Jautājums	Var pārbaudīt ar eksperimentu	Nav iespējams pārbaudīt ar eksperimentu/nevajag eksperimentu
Vai silts ūdens sasilst ātrāk nekā auksts ūdens?		
Kāds ir ezera nosaukums?		
Vai magnēts pievelk dažādas monētas?		
Kurā gadā dzimis ciemata jaunākais iedzīvotājs?		

6. uzdevuma punktu vērtēšanas shēma		
Punkti	Kritērijs	Piemērs
0	Tabulā nekas nav atzīmēts. vai Visas atbildes ir nepareizas. vai Ir atzīmēta tikai viena pareiza atbilde.	
1	Pareizi atzīmētas 2 atbildes.	1. Var pārbaudīt. 2. Nevajag eksperimentu.

2	Pareizi atzīmētas visas atbildes.	1. Varpārbaudīt. 2. Nevajag eksperimentu. 3. Var pārbaudīt. 4. Nevajag eskpetimentu.
Kopā: 2		

7. uzdevums. (3 punkti)

Ieraksti trūkstošo vārdu, lai pabeigtu teikumu!

7.1. Ja ripojošai bumbai pieliek spēku, kas vērsts ripošanas virzienā, tad bumba ripoš _____.

7.2. Slīdēt ir vieglāk, ja berze starp virsmām ir _____.

7.3. Vieglāk uzsākt kustību ir ķermenim ar _____ masu.

7.1. uzdevuma punktu vērtēšanas shēma		
Punkti	Kritērijs	Piemērs
0	Nesaista aprakstīto situāciju ar objekta un spēka mijiedarbību vai sniedz neatbilstošu informāciju vai nav atbildes.	Bumba ir apaļa.
1	Papildināts teikums ar vārdu, kas apraksta, kā objekts reaģē uz spēku.	Ja ripojošai bumbai pieliek lielāku spēku, kas vērsts ripošanas virzienā, tad bumba ripoš ātrāk.
Kopā: 1		
7.2. uzdevuma punktu vērtēšanas shēma		
Punkti	Kritērijs	Piemērs
0	Nesaista aprakstīto situāciju ar objekta un spēka mijiedarbību vai sniedz neatbilstošu informāciju vai nav atbildes.	Lielāka.
1	Ierakstīts vārds, kas apraksta sakarību starp berzi un objekta pārvietošanos.	Mazāka.
Kopā: 1		
7.3. uzdevuma punktu vērtēšanas shēma		
Punkti	Kritērijs	Piemērs
0	Nesaista aprakstīto situāciju ar objekta un spēka mijiedarbību vai sniedz neatbilstošu informāciju vai nav atbildes.	Lielāku.
1	Ierakstīts vārds, kas apraksta sakarību par ķermeņa masas ietekmi uz ķermeņa kustību.	mazāku
Kopā: 1		

8. uzdevums. (3 punkti)

Uzraksti atbilstošāko mērinstrumentu, lai izmērītu dotos lielumus!

Mērāmais lielums	Mērinstruments
Ietves platums	
Zivs masa	
Ūdens tilpums	

8. uzdevuma punktu vērtēšanas shēma

Punkti	Kritērijs	Piemērs
0	Nav atbildes vai atbilde ir neatbilstoša.	Jebkurš neatbilstošs mērinstruments.
1	Uzrakstīts viens atbilstošs mērinstruments.	Ietves platums – lineāls vai mērlente vai zivs masa – svari, vai ūdens tilpums – mērcilindrs (mērglāze).
2	Uzrakstīti divi atbilstoši mērinstrumenti.	Uzraksta divus no šiem: ietves platums – lineāls vai mērlente; zivs masa – svari; ūdens tilpums – mērcilindrs (mērglāze).
3	Uzrakstīti visi atbilstošie mērinstrumenti.	Ietves platums – lineāls vai mērlente; zivs masa – svari; ūdens tilpums – mērcilindrs (mērglāze).
Kopā: 3		

9. uzdevums. (2 punkti)

Skolēni veic pētījumu. Palīdzi viņiem pareizā secībā sanumurēt pētījuma gaitas soļus!

- _____ Uzraksta secinājumus.
- _____ Izvēlas atbilstošus darba piederumus.
- _____ Veic pētījumu, pieraksta novērojumus.
- _____ Plāno pētījumu, uzraksta pētāmo jautājumu.

9. uzdevuma punktu vērtēšanas shēma

Punkti	Kritērijs	Piemērs
0	Nav atbildes. vai Visi soļi sanumurēti nepareizā secībā. vai Tikai viena atbilde ir pareiza.	1. Uzraksta secinājumus. 3. Izvēlas atbilstošus darba piederumus. 2. Veic pētījumu, pieraksta novērojumus. 4. Plāno pētījumu, uzraksta pētāmo jautājumu.

1	Sanumurēti divi soļi pareizā secībā.	4. Uzraksta secinājumus. 3. Izvēlas atbilstošus darba piederumus. 2. Veic pētījumu, pieraksta novērojumus. 1. Plāno pētījumu, uzraksta pētāmo jautājumu.
2	Visi pētījuma gaitas soļi ir sanumurēti pareizā secībā.	4. Uzraksta secinājumus. 2. Izvēlas atbilstošus darba piederumus. 3. Veic pētījumu, pieraksta novērojumus. 1. Plāno pētījumu, uzraksta pētāmo jautājumu.
Kopā: 2		

10. uzdevums. (6 punkti)

Skolēni vēlējās noskaidrot, kā zirņi aug dažādos apstākļos. Zirņus iesēja augsnē puķupodos vienādā dziļumā. Puķupodus ar zirņiem novietoja vietās ar dažādiem augšanas apstākļiem. Eksperimenta beigās pēc 2 nedēļām viņi izmērīja zirņu garumu un aprakstīja lapu izskatu. Novērojumu datus viņi apkopoja tabulā.

Auga atrašanās vieta	Gaisma	Ūdens	Siltums	Zirņu garums	Zirņu lapas
3 zirņi istabā uz palodzes	Jā	Jā	Jā	18 cm	Zaļas
3 zirņi istabā skapī	Nē	Jā	Jā	7 cm	Dzeltenīgas
3 zirņi istabā uz palodzes bez laistīšanas	Jā	Nē	Jā	3 cm	Gaiši zaļas
3 zirņi uz palodzes vēsā telpā	Jā	Jā	Nē	2 cm	Zaļas

10.1. Uzraksti, kur atradās puķupods ar visgarāk izaugušajiem zirņiem!

10.1. uzdevuma punktu vērtēšanas shēma		
Punkti	Kritērijs	Piemērs
0	Nav atbildes vai atbilde ir nepareiza.	Visgarākie izauga tie zirņi, kuri bija skapī/bez laistīšanas.
1	Uzrakstīts vietas pareizs nosaukums.	Puķupods ar visgarāk izaugušajiem zirņiem atradās uz palodzes.
Kopā: 1		

10.2. Aprēķini, par cik cm augs uz palodzes izauga garāks nekā augs skapī!

10.2. uzdevuma punktu vērtēšanas shēma		
Punkti	Kritērijs	Piemērs
0	Nav aprēķināta starpība, vai tā aprēķināta nepareizi.	15 cm, 16 cm vai cits nepareizs aprēķins.
1	Pareizi aprēķināta starpība.	11 cm
Kopā: 1		

10.3. Secini, kādi apstākļi nepieciešami, lai augs izaugtu pēc iespējas garāks! Pamato savu atbildi ar datiem no tabulas!

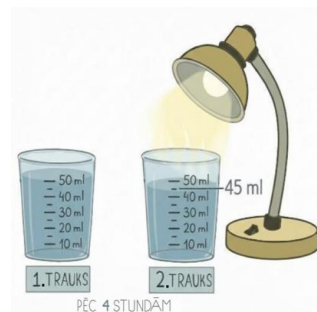
10.3. uzdevuma snieguma līmeņu apraksts			
Līmenis	0	1	2
Snieguma apraksts	Nav atbildes vai atbilde ir neatbilstoša.	Uzrakstīts vispārīgs secinājums, kas ietver apgalvojumu par dažiem nozīmīgākajiem augšanas apstākļiem, precīzi to izvēli pamatojot ar datiem no tabulas.	Uzrakstīts secinājums, kas ietver visus uzdevumā minētos augu augšanu ietekmējošos faktorus un pamato tos ar datiem no tabulas.
Piemērs	Augam vajag tikai ūdeni. Vislabāk izauga zirņi bez laistīšanas.	Augam, lai tas augtu vislabāk, ir nepieciešama gaisma un ūdens, jo tad izauga 18 cm.	Augam, lai tas augtu vislabāk, ir nepieciešama gan gaisma, gan ūdens, gan siltums, jo uz palodzes, kur bija visi šie apstākļi, tie izauga visgarākie – 18 cm, bet vēsā telpā – tikai 2 cm gari.

10.4. Paskaidro un pamato, kāpēc skolēni eksperimentā katrā vietā izmantoja 3 zirņus!

10.4. uzdevuma snieguma līmeņu apraksts			
Līmenis	0	1	2
Snieguma apraksts	Nav atbildes, vai atbilde ir nerekta.	Uzrakstīts apgalvojums, kas norāda uz izvēlētās metodoloģijas atbilstību pētījuma mērķim.	Uzrakstīts apgalvojums, kas apstiprina izvēlētās metodoloģijas atbilstību pētījuma mērķim, un loģisks tā pamatojums, norādot uz priekšrocībām.

Piemērs	Viņiem bija jāiztērē visi zirņi.	Katrā vietā izmantoja trīs zirņus, lai iegūtu ticamākus / precīzākus datus.	Katrā vietā izmantoja trīs zirņus, lai iegūtu ticamākus datus un izvairītos no tā, ka kāds zirnis nedīgtu un tad nevarētu iegūt datus. Nevarētu veikt eksperimentu.
---------	----------------------------------	---	---

11. uzdevums. Izlasi eksperimenta aprakstu un aplūko attēlu!
 Skolēniem bija pieejama galda lampa ar spuldzi, kura uzsilst. Viņi izlēja veikt eksperimentu un noskaidrot, kā siltums ietekmē ūdens tilpumu 4 stundu laikā. Divos traukos skolēni ielēja 50 ml ūdens. Pirmo trauku novietoja istabas temperatūrā, bet otro trauku novietoja tieši zem galda lampas, lai traukam piekļūtu papildu siltums. Pēc 4 stundām novēroja, ka traukā zem galda lampas ūdens tilpums samazinājies par 5 ml, bet pirmajā traukā ūdens tilpums gandrīz nav mainījies.

11.1. Uzraksti pieņēmumu, ko skolēni varētu pierādīt ar šo eksperimentu!

11.1. uzdevuma punktu vērtēšanas shēma		
Punkti	Kritērijs	Piemērs
0	Uzrakstīta neatbilstošs pieņēmums vai nav atbildes.	Ūdens otrajā traukā kļuva mazāk. Ūdens pazuda otrajā traukā. Ūdens iztvaikoja. Abos traukos ir ūdens, bet otrajā – mazāk. Kur silda lampa, tur mazāk traukā ūdens.
1	Uzrakstīts pieņēmums, kurš ietver lielumu maiņu un kuru var pārbaudīt eksperimentāli.	Jo lielāks siltums, jo straujāk samazinās ūdens tilpums. Jo lielāks siltums, jo straujāk iztvaiko ūdens. Ja ūdens tiek vairāk sildīts, tad tā tilpums straujāk samazinās. Traukā, kas atrodas siltumā (zem galda lampas), ūdens tilpums samazināsies vairāk nekā traukā istabas temperatūrā.
Kopā: 1		

11.2. Paskaidro un pamato, kāpēc ūdens tilpums otrajā traukā samazinājās daudz vairāk nekā pirmajā!

11.2. uzdevuma snieguma līmeņu apraksts			
Līmenis	0	1	2
Snieguma apraksts	Nav atbildes vai atbilde ir neatbilstoša.	Paskaidro ūdens tilpuma samazinājuma iemeslu.	Paskaidro un pamato ūdens tilpuma samazinājuma iemeslus.
Piemērs	Ūdens samazinājās, jo ilgi atradās zem lampas. Ūdens samazinājās, jo vienā traukā ir vairāk ūdens, bet otrā ir mazāk. Ūdens samazinājās, jo abus traukus sildīja. Vienā traukā bija siltāks ūdens.	Ūdens samazinājās, jo to sildīja.	Ūdens otrajā traukā samazinājās straujāk, jo tas tika sildīts, bet pirmajā traukā temperatūra nemainījās, tāpēc samazinājums ir pavisam neliels.

11.3. Ciematā skolēni arī novērojuši, ka siltās dienās pēc lietus asfalts ātri nožūst. Nosauc procesu, kas aprakstītajā situācijā notiek uz asfalta!

11.3. uzdevuma snieguma līmeņu apraksts		
0	Uzrakstīts neatbilstošs nosaukums, vai nav atbildes.	Ūdens samazināšanās/izgaišana/pazušana.
1	Uzrakstīts procesa nosaukums.	Ūdens iztvaikošana.
Kopā: 1		

12. uzdevums. (5 punkti)

Izlasī tekstus par laikapstākļiem!

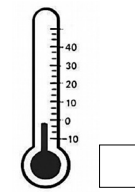
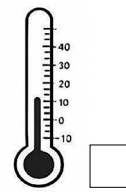
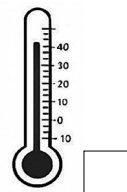
Ciematici iedzīvotāji seko līdzi sinoptiķu prognozei – 30. aprīlī debesis būs mākoņainas, tomēr vietām uzspīdēs arī saule. Gaidāmi nelieli nokrišņi: nakts pirmajā pusē – lietus, bet no rīta – bieži līs īslaicīgs lietus. Pūtīs lēns vējš, pēcpusdienā vējš brāzmās sasniegs 3–5 metrus sekundē. Maksimālā gaisa temperatūra dienā sasniegs +12 grādus pēc Celsija.

12.1. Ieraksti tabulā atbilstošo informāciju no teksta!

Gadalaiks	Temperatūra, °C	Nokrišņi	Vēja ātrums

12.1. uzdevuma punktu vērtēšanas shēma		
Punkti	Kritērijs	Piemērs
0	Iegūta neatbilstoša informācija vai informācija nav ierakstīta tabulā.	Vasara, 3–5 metri sekundē, grādi, nokrišņi.
1	Aizpildītas 2-3 tabulas šūnas, izmantojot atbilstošu informāciju no teksta.	2–3 ieraksti no šiem: pavasaris, +12, lietus, 3–5 metri sekundē.
2	Aizpildītas visas tabulas šūnas, izmantojot atbilstošu informāciju no teksta.	Pavasaris, +12 grādi, lietus, 3–5 metri sekundē.
Kopā: 2		

12.2. Atzīmē ar “X” termometru, kurš norāda gaisa temperatūru 30. aprīlī!

12.2. uzdevuma punktu vērtēšanas shēma		
Punkti	Kritērijs	Piemērs
0	Atzīmē neatbilstošu termometru vai nekas nav atzīmēts.	Pirmais vai trešais attēls.
1	Atzīmē pareizu termometru.	Otrais attēls.
Kopā: 1		

12.3. Kādu apģērbu vai apavus šajā dienā vilkt ciemata iedzīvotājiem, ņemot vērā doto 30. aprīļa laikapstākļu prognozi, lai justos ērti garākas pastaigas laikā? Uzraksti vismaz divus piemērus!

12.1. uzdevuma punktu vērtēšanas shēma

Punkti	Kritērijs	Piemērs
0	Atbildes nav vai uzraksta apģērba nosaukumu, kurš nav atbilstošs laikapstākļiem.	T kreklis un šorti.
1	Uzraksta apģērba nosaukumu, kurš ir atbilstošs laikapstākļiem.	Lietusmētelis.
2	Uzrakstīti vairāki apģērba gabalu nosaukumi, kuri ir atbilstoši laikapstākļiem.	Lietusmētelis un gumijas zābaki vai cits atbilstošs apģērbs.
Kopā: 2		